

7. Magyar Ökológus Kongresszus

**2006. szeptember 4-6.
Budapest**

**Előadások és poszterek
összefoglalói**

**Szerkesztette:
Szentesi Árpád, Szövényi Gergely,
Török János**

Befolyásolják-e a gyurmatojások a mesterséges talajfészkek túlélési esélyeit?

Purger J. Jenő, Csuka Szilvia, Kurucz Kornélia
Pécsi Tudományegyetem, Állatökológia Tanszék

A fészkaljpredációs (FAP) vizsgálatok során legtöbb esetben mesterséges fészkeket és tojásokat alkalmaznak. A fészkekbe az igazi tojások (tyúk, fűrj stb.) mellé többnyire egy gyurmatojás is kerül, ami a predátorok azonosítására szolgál, mivel megőrzi azok fog, ill. csőr lenyomatait. A módszert egyszerűsége és olcsósága miatt széleskörűen alkalmazzák. Munkánk célja az volt, hogy két helyszínen megvizsgáljuk a mesterséges talajfészkek túlélési esélyeit, valamint a kisemlősök aktivitását. Azt szerettük volna kideríteni, hogy a fűrj- vagy a gyurmatojások vonzzák-e jobban a kisemlősöket.

A Pécs melletti Görcsöny-Keresztespusztán, egy búza és egy tarackbúza parcellán 25-25 mesterséges talajfészket alakítottunk ki. Mindkét helyszínen fácánok és fűrjek is költenek, ezért minden fészkekbe 2005. május 30.-án egy tyúk- és egy fűrjtojást, valamint egy fűrjtojás nagyságú gyurmatojást helyeztünk. A predátorok négy nap alatt mindkét élőhelyen az összes fészket kifosztották. A búzában madarak (16 %) és emlősök (84 %), míg a tarackbúzában emlősök (100 %) voltak a predátorok. A búza és tarackbúza parcellán lévő fészkekben szignifikánsan eltért a sértetlenül maradt (20 % vs. 52 %), ill. sérült vagy eltűnt (80 % vs. 48 %) gyurmatojások aránya. A gyurmatojások elsődleges predátorai a búza- (80 %) és a tarackbúza (33 %) parcellán is kisemlősök voltak, de a fészkeket véglegesen róka fosztotta ki. Erre a helyszínen talált ürülék és a gyurmatojásokon lévő fognyomok utaltak. A kifosztás mintázata alapján feltételezzük, hogy a róka a közeli erdő felől érkezett és sorba tette tönkre a fészkeket.

A FAP kísérletekkel azonos időben 25-25 élvefogó kisemlős csapdát helyeztünk ki mindkét parcellára. A csapdákból csaliként 4 éjszakára fűrj-, 4 éjszakára pedig gyurmatojást helyeztünk. A búzában lévő csapdák fűrjtojással 5, míg gyurmatojással 14 kisemlőst fogtak. Tehát a búzában a kisemlősöket a gyurmatojások szignifikánsan jobban vonzották, mint a fűrjtojások. A tarackbúzában a csapdázás nem járt eredménnyel. A mesterséges talajfészkek túlélési esélyeit a gyurmatojások alkalmazása negatívan befolyásolhatja, ezért alkalmazásuk lehetőségét tovább kellene vizsgálni. (VIII/P)